

SĂ IUBIM PĂDUREA

de Ing. M. SUDER
ministrul economiei forestiere

Evident, cind fac aceste scurte însemnări despre pădure, pornesc de la premiza că nu există nici un cititor care să nu fi poposit măcar o dată în viață în mijlocul ei, care să nu fi stat întins pe iarba moale pentru a se răcori la umbra deasă, ascultind foșnetul frunzelor, îmbătat de mireasma florilor și admirînd din toată ființa sa, emoționat, tot acel univers de insecte și fluturi ori ciripitul de basm al păsărilor.

Omul are ca prieten nedespărțit și credincios codrul. Poate că asta l-a și făcut pe poet să afirme: Codru-i frate cu românul...!

Afirmația-i cit se poate de adevărată. Pădurea a însemnat și încă mai înseamnă: casa și lingura, masa și furca de tors, patul și toiagul bătrîneții, fluierul și focul din vatră. Și cite nu înseamnă pădurea! Să privim numai în jurul nostru, și vom vedea ce rol imens joacă în viața noastră materială și spirituală pădurea metamorfozată în zeci de mii de obiecte.

România, minunata noastră patrie, este atât de frumoasă și datorită pădurilor ei. De la îndepărtata țară a Crișurilor și pînă în Munții Măcinului, din ținutul mîndrilor munți ai Sucevei și pînă la poarta românească a Dunării, se întinde haina vegetală a țării admirată unanim pentru nespusa-i bogăție și frumusețe. Este un imens suman, de peste 6 237 000 ha țesut din falnici molizi și brazi, din stejari și fagi seculari, din tremurători plopi și plîngătoare sălcii, din atîtea și atîtea specii de arbori. Alte 150 000 ha sint acoperite de zăvoaiele în care mișună vinatul și de răchităriile ce dau mlădițele atât de trebuitoare.

Din suprafața păduroasă a țării, 24 la sută este ocupată cu rășinoase și 76 la sută cu foioase. Dintre rășinoase predomină molidul (80 la sută), iar dintre foioase, fagul (45 la sută). Aceste două specii ocupă împreună 58 la sută din întreaga suprafață păduroasă; stejarul ocupă 20 la sută, diversele specii tari 16 la sută, restul de 6 la sută fiind ocupat cu brad, pin, tei, plopi și alte specii moi.

Volumul total de masă lemnoasă pe picior este evaluat la 1 150 milioane mc, din care 77 la sută se află în pădurile de munte și 23 la sută în cimpie și dealuri.

Din punct de vedere funcțional, 84,8 la sută din păduri sint destinate, în principal, pentru producția de material lemnos, îndeplinind totodată și un rol de protecție, iar 15,2 la sută au ca destinație principală protejarea și dezvoltarea unor obiective de interes economic, social și științific.

Din suprafața totală a fondului forestier, 93 la sută se află în administrarea întreprinderilor forestiere a Ministerului Economiei Forestiere, diferența fiind dată în folosință sfaturilor populare.

În trecut nu prea îndepărtat, pădurile se întindeau pe suprafețe mult mai întinse. În Cîmpia Țării Românești, pe zona delimitată spre est de bătrînul Olt, iar dincoace de linia Tirgoviste—Giurgiu exista o nesfîrșită pădure de stejar pe care străbunii noștri o numeau „Codrul Vlăscel”. Păduri întinse foșneau și în nordul Dobrogei. De aici, bogății negustori venețieni, apoi turcii își procurau renumitul stejar de Dobrogea, atât de prețuit la construirea corăbilor. S-au năpustit apoi, cu lăcomie ciclopică, marile societăți capitaliste care au achiziționat și exploatat fraudulos cele mai mindre masive păduroase. În acele vremi grele, pădurea a devenit hronical scris cu sînge al poporului asuprit. În el citim trecutul glorios, de vitejie, al neamului românesc. La umbra deasă a codrului, s-au ascuns oștirile conduse de domni viteji, plănind loviturile năpraznice ce urmau a fi date dușmanilor, pentru păstrarea neatîrnării, a dreptății și a mindriei de a fi. Tot în codri și-au clădit colibele legendarii haiduci, dușmani de moarte ai trădătorilor de patrie și ai asupritorilor. Și tot în pădure au fost dăltuite, ca un monument, cu fluierul, doinele și baladele în care descifrăm dorurile, amarurile și nădejtile poporului de-a lungul zbuciumatei sale existențe.

În codru au găsit izvor nesecat de inspirație toți marii poeți și scriitorii ai neamului: Sadoveanu, pentru a nu cita decît un exemplu, atunci cînd și-a definit elanul său patriotic, a apelat la pădure scriind: „Mă simt ca un stejar de la Borzești (...) înfipt cu mii și mii de rădăcini în pămîntul neamului meu!”.

★
Pădurea constituie și astăzi una din principalele bogății naturale ale României, bucurîndu-se pe bună dreptate de denumirea metaforică de „aur verde”.

Poporul, condus de partid, îi acordă o grijă fără precedent, luptînd permanent pentru a-i spori consistența și dărnicia și a-i da întrebuințări cît mai chibzuite.

Făurarilor de codri — forestierilor — le este strădania stimată și prețuită în egală măsură cu produsul muncii lor.

Întreaga suprafață a pădurilor, toate produsele ei principale și accesorii, sint astăzi gospodărite conform unor norme și legi precise, științifice administrarea lor făcîndu-se potrivit cu destinația hotărîtă de popor.

Multiple sint comorile pe care ni le dăruiesc pădurile! Lemnul pătrunde în casele noastre transformat de mîini pricepute în mobile elegante ori în alte sute și sute de obiecte.

În păduri își perpetuă viața sute de specii de animale și păsări, alcătuiind reputatul și atât de variatul fond cinegetic românesc. Maiestuoșii cerbi carpațini ori lopătari, iușile capre negre, masivii urși, vajnicii porci mistreți, șireții riși — cele mai mari feline din Europa; fazanii și cocosișii de munte etc., fac ca despre România să se vorbească laudativ și în această direcție. În apele riurilor de cleștar, țîșnesc ca niște săgeți păstrăvii.

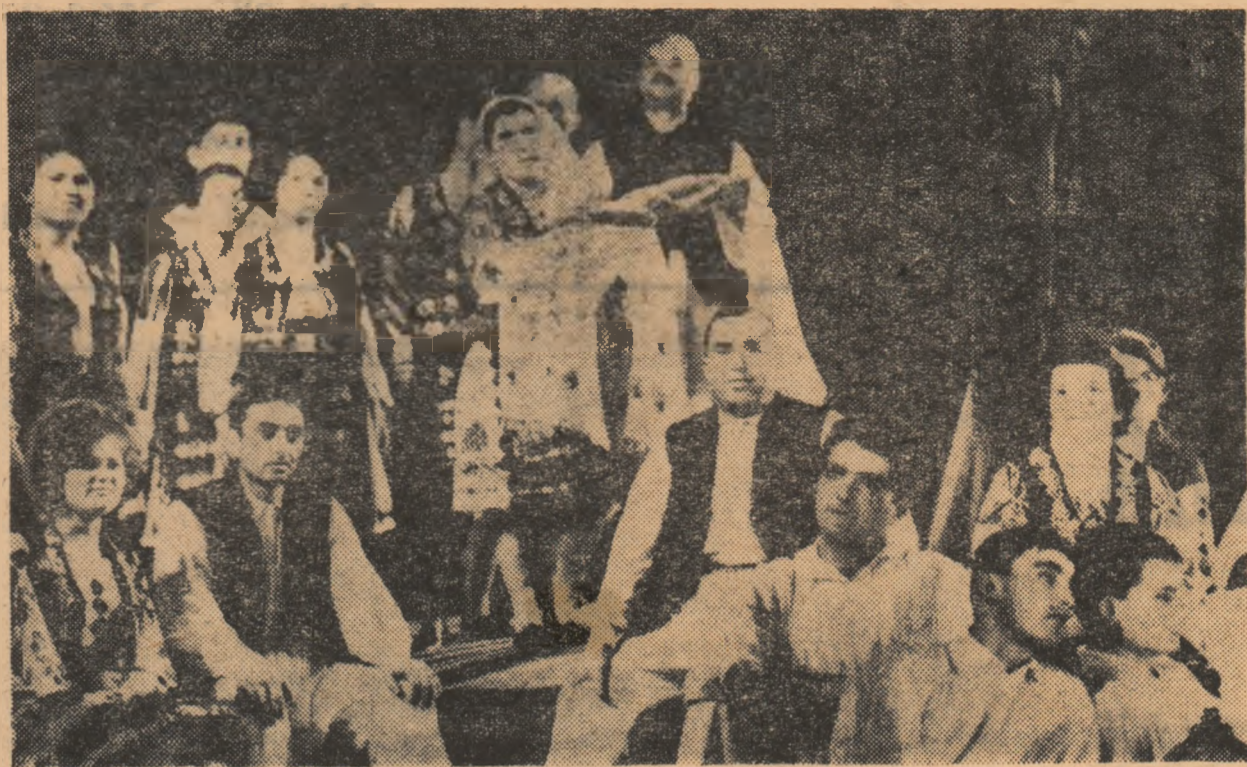
Puține țări europene au condiții atât de favorabile ca țara noastră pentru dezvoltarea apiculturii, și asta deoarece dispunem de suprafețe întinse de păduri în componența cărora intră arborete melifere, ca salcîmul, teiul, acerineele și salcia, precum și arbuști și subarbuști de pădure — zmeura, păducelul, cornul, alunul ș.a. Dintr-un sumar calcul, rezultă că pădurile noastre pot să întrețină circa 800 000 de familii de albine (din cele peste 1 milion existente în prezent).

Necunoscută era înainte valoarea uriașă a produselor accesorii ale pădurii. De la hribii și ciupercile bogate în calorii, pînă la variata gamă a fructelor de pădure — zmeura, fragii, murele, afinelile atât de parfumate și fine la gust — se recoltează astăzi sute de mii de tone. Cu bogăția plantelor medicinale, cu avantajele hidrologice și cu importanța turistică pe care o prezintă pădurea, se întregeste tabloul valorilor patrimoniului nostru forestier.

Pădurea! Iată una din principalele bogății naționale ale României, pe care cu toții o iubim și căreia îi închinăm o bună parte din munca noastră.

„Codrule, măria ta!”

Montaj-literar prezentat de artiștii căminului cultural din comuna Scornești, regiunea Argeș

PE TEME DE EDUCAȚIE

DESPRE NIȘTE... „CAZURI IZOLATE“

În fața autorității tutelare din comuna Rădești-Aiud au fost chemați părinții a doi tineri de 16 ani pe nume Ion Stînea și Petru Ciucur. Cei doi minori erau acuzați că au sustras niște obiecte de la moară. Părinții au reacționat în moduri diferite. Anica Ciucur, mama lui Petru a promis c-o să-l pedepsească; Traian Stînea, tatăl lui Ion a declarat că nu se poate dumiri de unde vin la fiul său asemenea apucături. Președintele sfatului, Teodor Lazăr, secretarul Ion Arghiuș și ceilalți membri ai autorității tutelare, le-au amintit părinților despre răspunderea pe care o au în educarea copiilor și cu asta dosarul cu pricina s-a închis. Sînt asemenea întimplări caracteristice pentru ceea ce numim morala tinerei generații? Evident că nu. Președintele ne asigură la rîndul lui:

— „Sînt cazuri izolate. Cei mai mulți dintre tinerii noștri năzuiesc să ajungă oameni de nădejde“. Maria Munteanu, învățătoare la Rădești, de 18 ani, ne redă tabloul amplu și luminos al vieții tinerilor: „Avem un tineret entuziast, harnic în muncă, însetat de învățtură. Uitați-vă la acest tablou (e tabloul primei promoții de absolvenți a școlii de 8 ani). Jumătate din ei au urmat liceul; ceilalți, la diferite școli profesionale. Cei mai mulți au îndrăgit școlile agricole. Încerc o maresatisfacție cînd îi văd că doresc, după terminarea studiilor, să se întorcă să muncească în satul din care au plecat. Pe unii dintre ei ca Livia Coza, Ion Maier, Valeria Barta îi văd printre frunzașii de azi ai cooperativei agricole. Nu demult la școala noastră a sosit o scrisoare tocmai din Munții Apuseni. În ea sînt laudați părinții și dascălul lui Aurel Șerb, din clasa a 8-a, care a găsit și a înapoiat un obiect pierdut de autorul scrisorii, în trecerea sa prin comună. Mă mîhnesc desigur și exemple ca cele ale lui Ion Stînea și Petru Ciucur, cu atît mai mult cu cît și ei mi-au fost elevi. Din fericire sînt cazuri izolate.“

(Aprecierii, așadar, se repetă. — N.R. — Și pe bună dreptate).

Aurel Șerb ne-a descris atmosfeara morală în care a crescut. Tatăl lui este cooperativ frunzaș, comunist, mama este o pasionată activistă a căminului cultural. Rădeștenii dau de altfel foarte des dovada bunelor sentimente ca-

re-i animă. Cooperatorii au ajutat la întărirea malurilor Mureșului, deși pămînturile pereclitate de revărsări nu erau ale lor ci ale gospodăriei de stat din Aiud. Astă iarnă, pe vremea viscozelor aceeași oameni constituiau în echipe au lucrat în schimburi zi și noapte pentru dezapezirea drumurilor de acces. Aceste fapte și multe altele la fel, compun fondul moral al satului pe care evoluează tînașă generație.

Dar să ne întoarcem la „cazurile izolate“, la faptele care le generează și la atenția cu care sînt privite de cei în drept. Găsim că la unii se manifestă o liniște și o siguranță de-a dreptul naivă. Au închis dosarul, au formulat o concluzie și gata... Dar iată un alt „caz izolat“ se ivește în alt loc. Redăm amănuntele. Ioan M. de 13 ani din Ciumbrod, comună vecină, a fost tradus în fața tribunalei pentru 34 de furturi. Cei mai mulți știau ce se petrecea în familia copilului. Tatăl bea „treaba lui“ — și-au zis. Își bătea nevasta? Își persecuta copilul despre care susținea că nu-i al lui? „Îl privește. De ce să ne amestecăm?”. Autoritatea tutelară, cadrele didactice au intervenit cînd era prea tîrziu. Martorii la tribunal au arătat că tatăl copilului a început să se îndrepte, că nu mai bea. Dar sufletul copilului era de-acum mutilat. Concluzia care se impune este: în materie de educație dacă nu se intervine la timp se pot produce stricăciuni greu de reparat.

Mai rămîne de văzut cum acționează factorii educativi în atari situații. Ne-am interesat la tov. Emilia Sintu, directoarea căminului cultural, din Rădești, dacă în programele brigăzii de agitație, în conferințe sau alte expuneri se dezbate astfel de cazuri ca cele amintite la început. Dacă cei ce contravin normelor de morală pe care întreaga suflare le-a îndrăgit și le apără, sînt sau nu supuși sancțiunii opiniei publice. Răspunsul a fost de-a dreptul surprinzător.

— Ne ferim să facem publice numele celor în culpă. Se supără oamenii și ne mai facem și dușmani.

— Mi-am imaginat totuși că într-o conferință, bunăoară ca în cea intitulată: „Exemplul părinților în educarea copiilor“ (tema figurează în programul de activități al căminului) s-ar fi citat exemple concrete, bunăoară

cel al familiei Stînea și s-ar fi arătat pe șleau că Traian Stînea la muncă este harnic și cu simțul măsurii, dar ajuns acasă se transformă în zbir și-și terorizează familia. (Aceasta este și clarificarea nedumeririi pe care a mărturisit-o). Și ne-am imaginat un program de brigadă în care, alături de lauda frunzașilor s-ar fi spus că Anica Ciucur și-a alungat de acasă propriul copil fiindcă așa-i cerea ei cel de-al treilea soț. Fără doar și poate cei în cauză s-ar fi supărat. Dar supărarea ar fi dus în cele din urmă la vindecarea lor și mai important la salvarea sufletelor copiilor.

Munca cultural-educativă are un unic și mare scop: să cultive la oameni bunele intenții, să le insuflă gânduri și năzuinți înalte, demne de epoca pe care o trăiesc. Dacă se uită aceasta oricît de bogate și fastuoase ar fi acțiunile întreprinse, ele nu pot ajunge la inima oamenilor.

E. MARTIN

CARNET CULTURAL

NOI ANSAMBLURI FOLCLORICE

Pentru stimularea mișcării artistice de amatori și a permanentizării activității formațiilor artistice, Comitetul raional pentru cultură și artă — Râmnicu-Vilcea, a luat inițiativa înființării unor ansambluri artistice pe zone folclorice. În cuprinsul raionului au luat ființă trei ansambluri artistice care grupează formațiile artistice din comune care au aceeași tradiție folclorică.

În prezent aceste ansambluri pregătesc programe pentru a le prezenta în satele și comunele raionului și în stațiunile de pe Valea Oltului.

CĂLĂTORII PE MELEAGURILE MOLDOVENE

Varietatea peisajelor, originalitatea monumentelor istorice, noile obiective industriale, fac ca regiunile Bacău și Iași să fie tot mai solicitate de grupurile de vizitatori. Recent, două grupuri de cooperatori din comuna Birgăoani, raionul Piatra Neamț, au plecat în excursie pe două trasee: Iași și Bicăz—Lacul Roșu. Cu această ocazie cooperatorii au vizitat Palatul culturii din Iași, Muzeul etnografic, Galleriile de pictură, Biserica Trei Ierarhi, Teatrul Național și noul cartier Nicolina. Pe traseul Bicăz—Lacul Roșu, excursioniștii au admirat măreția hidrocentralei de la Stejaru, barajul și lacul de acumulare de la Bicăz, precum și minunatul peisaj al lanțului muntos al Ceahlăului.

Un alt grup de 100 cooperatori din regiunea Brașov, au vizitat obiectivele turistice și industriale, muzeele și așezămintele de cultură din orașele Gheorghe Gheorghiu-Dej, Bacău, Piatra Neamț și Hidrocentrale de la Bicăz.

AȚIUNI CULTURAL-EDUCATIVE PENTRU FEMEI

În regiunea Iași s-au organizat în ultimul timp numeroase acțiuni cultural-educative pentru femei. Astfel, în comuna Ivicești, raionul Birlad a avut loc simpozionul pe tema „Căsătoria și viața de familie“. La întîlnirea tinerelor absolvente din comuna Belcești, raionul Hirlău, s-a discutat „Ce trebuie să știm despre viață“. Cooperatoarele din comuna Cîrja, raionul Birlad, s-au întîlnit cu artiste ale Teatrului de stat „Victor Ion Popa“.

POPULARIZAREA CĂRȚII ȘTIINȚIFICE

Bibliotecarii din raionul Botoșani, regiunea Suceava, s-au întîlnit cu toții în comuna Verești. Aici, au participat la un schimb de experiență în legătură cu popularizarea cărții științifice. Cu acest prilej biblioteca din Verești a amenajat o expoziție de cărți.

La acest schimb de experiență o serie de bibliotecari au împărtășit din metodele folosite în munca de popularizare a cărții științifice în rîndul sătenilor. De pildă, bibliotecarul Nicolae Bontaș, din comuna Siminicea a vorbit despre colaborarea bibliotecii cu profesorii de specialitate în vederea răspîndirii cărții științifice.

Intelectualii în activitatea culturală de masă

La căminul cultural Rășuceni, raionul Drăgănești-Vlașca, (director Cristea Maria), a devenit un obicei ca la întocmirea planurilor de muncă ale căminului cultural să participe și intelectualii din comună.

Nu putem să nu amintim aici sprijinul dat la buna desfășurare a activității culturale de medicul Popescu Dumitru, de asistenta Ioana Cărăpănceanu precum și de inginerii agronomi Victor și Cornelia Milică de la cooperativele agricole de producție „Progresul” și „Placăra”.

„Satul nostru, ieri, azi, mine”; „Retribuția muncii în funcție de producția obținută”; „Chipul nou al României Socialiste”; „Entuziasmul în muncă, trăsătura morală a tînrului de tip nou”; „De ce se fac vaccinările”; „Cum ne ferim de tetanos”, iată numai cîteva din manifestările organizate la căminul cultural de intelectualii din comună.

Intelectualii din comuna Rășuceni sînt și principalii animatori ai activității ar-

tistice. Ing. Cornelia Milică și asistenta medicală Ioana Cărăpănceanu sînt nelipsite în brigada artistică de agitație. Medicul Dumitru Popescu este un bun interpret al formației de teatru care sub îndrumarea inginerului Victor Milică prezintă spectacole de un bun nivel artistic.

Oare nu și în acest fapt își au explicația meritele activității culturale-educative din comuna Rășuceni?

Între-adevăr așa și este. (Păcat că nu se întîmplă același lucru și la Bulbucata. Am căutat aici zadarnic în registrul de activități zilnice numele inginerului agronom Viorica Blațiu, medicului Cornelia Lata sau asistentei Gherghina Vișan în dreptul vreunei manifestări).

★ „Transmitem emisiunea locală 1”

În seara aceasta vă invităm să ascultați:

— știri din localitate;

— rubrica „Școala și viața”. Prof. Ion Enache va vorbi despre alegerea profesiei, importanța și necesitatea oric... profesionale;

— rubrica „Sfatul medicului”. Medicul Perlițer Marcel va vorbi despre „Infecțiile de piele la copilul mic”;

— rubrica „Sfatul agronomului”. Folosirea intensivă a irigațiilor — vorbește Ing. agronom Mateuta Silviu.

Așa arăta o emisiune locală la central de radiodifuzare Izvoarele, raionul Drăgănești-Vlașca. Un program complex, educativ, atractiv.

În fiecare marți, joi și sîmbătă începînd cu orele 19 cele 1350 de difuzoare ale membrilor cooperatori din comună sînt deschise.

Colectivul de redacție alcătuit din intelectualii din comună, se străduiește să ofere ascultătorilor emisiuni care oglindesc fidel viața și munca țărănilor cooperatori.

Alexe CORVIN
inspector la comitetul raional de cultură și artă Drăgănești-Vlașca

GRIJA PENTRU „AURUL VERDE”

După trecerea pădurilor în proprietatea statului, s-a impus luarea unor măsuri speciale pentru refacerea patrimoniului forestier. Peste 650 000 ha despădurite fusese moștenite ca urmare a exploatarea nerăzională din trecut. Pierderile anuale corespunzătoare acestor terenuri scoase din procesul normal de producție forestieră se ridicau la peste 2 milioane mc masă lemnoasă. Prin ritmul asigurat lucrărilor de împădurire în perioada 1948—1963 (ritm care l-a depășit de 3,1 ori pe cel din perioada 1938—1947), pe lângă împăduririle determinate de exploatarea curente, s-au lichidat și toate suprafețele restante. După anul 1963, împăduririle s-au restrins la suprafețele rezultate din exploatarea anuală, la completările necesare în suprafețele regenerare pe cale naturală și la refacerea pădurilor degradate și slab productive. În această perioadă, s-au împădurit peste 1 milion hectare. Ponderea substituirilor de arborete degradate a crescut în ultimii ani, ajungând în 1965 la peste 13 000 ha. În terenuri degradate, s-au împădurit 45 000 ha în perioada 1960—1965.

Aceste realizări se datorează eforturilor depuse de zecile de mii de muncitori forestieri, de inginerii și tehnicienii de la unitățile silvice. Un rol hotărâtor la obținerea acestor rezultate a avut introducerea în practică — pe scară de producție — a rezultatelor cercetărilor științifice din țară și din străinătate, precum și generalizarea experienței unităților frunțăse.

Volumul împăduririlor cu specii repede crescătoare și de mare valoare economică s-a majorat substanțial. Introducerea în cultură a unor specii exotice, originare din alte țări și continente (duglasul, pinul strob, etc.), are o mare importanță pentru creșterea productivității pădurilor, întrucât aceste specii — plantate în condiții staționale corespunzătoare — dau producții mari de masă lemnoasă, în sortimente superioare. De asemenea, extinderea plantării sorturilor selecționate de plopi euramerici asigură obținerea unui volum important de masă lemnoasă în cicluri scurte de producție, ceea ce duce la o rentabilitate ridicată a acestor culturi.

Un accent deosebit s-a pus, în anii trecuți, pe producerea puieților, pe îmbunătățirea metodelor de lucru și asigurarea unor condiții cât mai bune în pepiniere, cunoscând că de calitatea puieților depinde într-o foarte mare măsură atât prinderea, cât și buna dezvoltare a culturilor în viitor. S-a extins mult asortimentul de specii produs în pepiniere (brad, fag, plop alb, anin etc.), în afara speciilor, să spunem, „tradiționale”, cum ar fi molidul, stejarul, salcîmul și altele.

În regiunile de câmpie și coline joase s-au organizat pepiniere centrale, în suprafață de 40—80 ha fiecare, care permit aplicarea unei agrotehnici superioare de prelucrare a solului, introducerea metodelor de lucru bazate pe ierbicid și îngășăminte chimice, mecanizarea principalelor operații. În vederea înălbrii efectelor negative ale secetei — frecvente în această zonă — aceste pepiniere au fost dotate cu instalații moderne de udare prin aspersiune, care asigură totodată și o mai bună dezvoltare a puieților.

Ca urmare a măsurilor luate, calitatea lucrărilor de împădurire efectuate în perioada 1960—1965 s-a îmbunătățit, ajungând la un indice mediu de reușită pe țară de peste 80 la sută, cu toate că anii 1963 și 1964 au fost deosebit de secetoși, iar în primăvara-vara anului 1965 s-au produs în Lunca Dunării inundații care au calamitat suprafețe mari.

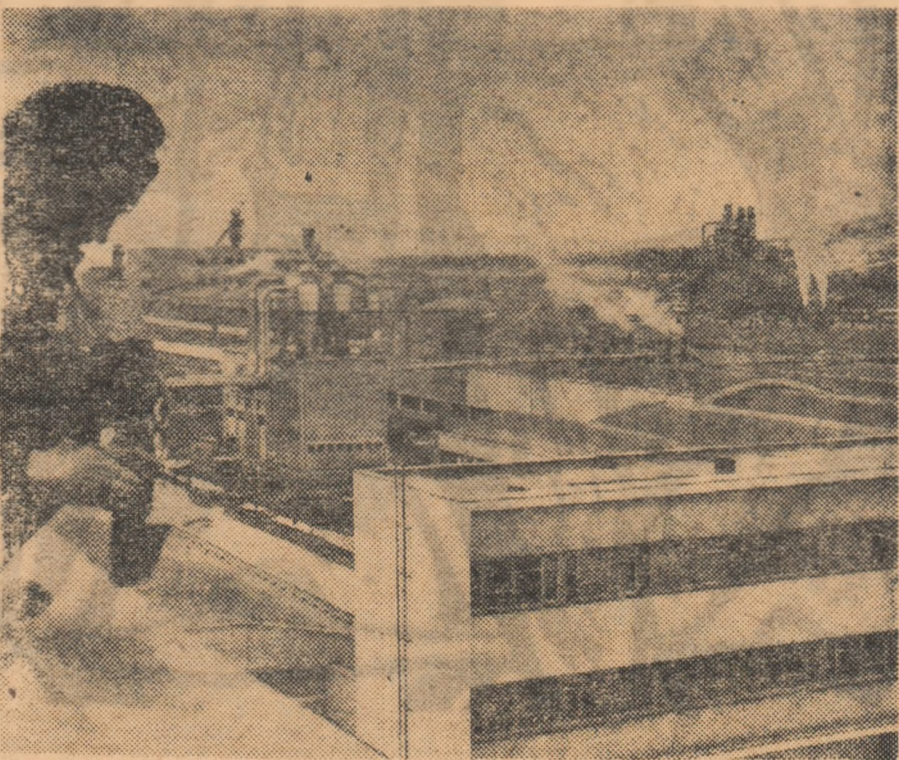
★

Pentru împăduririle din perioada 1966—1970, s-au elaborat studii preliminare, care evidențiază concentrarea plantațiilor în vederea ameliorării regenerărilor naturale și în substituirea-refacerea arboretelor slab productive și degradate. Volumul anual de împăduriri în această perioadă va reprezenta circa 70 la sută din media anuală a perioadei precedente.

Rășinoasele vor continua să aibă o pondere importantă în cadrul lucrărilor de împăduriri din cîmpul, participând cu circa 65 la sută în volumul total. În continuare, se vor extinde speciile valoroase și de mare productivitate, atenție deosebită acordându-se molidului, bradului, duglasului, laricelului, pinului, plopului, teiului, salcîmului, nucului, salciei.

Plantînd viitoare păduri, îngrijindu-le, silvicultorii contribuie la refacerea „aurului verde” al patriei noastre, asigurînd satisfacerea atât a viitoarelor necesități în lemn ale economiei, cât și la întărirea rolului de protecție al pădurilor noastre falnice.

Ing. A. RĂDUȚU
directorul Direcției silviculturii
din M.E.F.

Suceava. Vedere exterioră a Combinatului de industrializare a lemnului

Laudă forestierilor

Forestierii au rămas pentru mine o dragoste veche și statornică. I-am cunoscut în clipa cînd am deschis ochii mari și întrebători spre lume. Pădurea începea chiar din curtea casei noastre, urcînd spre culmi și povârnișuri. Și eu eram acolo, în pădure, cu securile, cu boii, cu puieții de brad și cu alintul căprioarelor, sau dincoace, în sat, în casele vecine cu a noastră, și îi auzeam cîntînd în dorul pădurii, a pădurii care începea chiar de sub streașinile lor.

De la ei am învățat să iubesc. Cine iubește ca ei, iubește tot ce e frumos pe lume: pădurea, soarele, dragostea, cîntecul, țara. Fiindcă numai iubirea l-a ținut lângă inima pădurii oricît de vitrege ar fi fost vremurile. Ei au iubit sperînd și luptînd. Și-au topit iubirea în uriașul clocot de eliberare a țării. Partidul a devenit soarele lor. Și iată, sub soarele acesta, pădurile au înflorit. Gerațiile de pădurari, de doborîtori, de motorști, de gateriști, de sortatori, de plutagi, tineri și virșnici, vin cu suflul încărcat de iubirea aceea străveche de frumos, în anii ce strălucesc tot mai viu peste păduri și peste țara întreagă.

Priviți pădurile tinere foșnînd în vîntul primăverilor! Ei le-au răsădit, ei le răsădesc îngrijindu-le o viață întreagă ca apoi să le predea, tinere și foșnitoare, ca pe o ștafetă, generațiilor ce vin. Priviți coșurile și arcele noilor combinate forestiere de la Suceava, de la Dej, de la Gherla, de la Preajba, de la Brăila, de pretutindeni! Odată, de mult, forestierii porneau dimineața cu țapina pe umeri, cu secură subsoară, cu boii de conovăț; în fabrică se chinuiau la gateri și circulare rudimentare... Priviți-și astăzi: urcă la parchet cu fierăstrăul mecanic, deasupra vâilor lunecă funicularele, în rîpi bubuie tractoarele forestiere. Pe șosele alungă autoremorile cu bușteni albi, niște Bistrițe nesfîrșite care alunecă pe albi de cauciuc. În combinate, gateri rapide desfoaie buștenii, agregate moderne netezesc scindurile și le transformă în mobilă, în plăci aglomerate, în viori, în ambarcațiuni sportive, în hirtie. Ei, forestierii, veghează în halate curate, miracolele tehnice le dau avînt sau le corectează. Pădurile vin, generoase, sub cupolele de cleștar ale halelor să se transforme, rînd pe rînd, în bunuri care să împodobească țara, de la prispele mării, pînă-n munții Rodnei.

Aceiași dragoste nețărîmărită de frumos, de soare, de cînte, de vrednicie vibrează și acum în inimile fo-

restierilor. Numai că acum ea e mai adîncă și mai matură: ochii inimii și ai cugetului vîd mai departe, în lumina de aur a anotimpului deplin. Acum, viorile construite de ei cîntă mai plin, mai înalt și mai grav; vapoarele durate din lemnul lor străbat mări mai îndepărtate; mobilele croite și netezite de ei sînt căutate pe meridianele lumii; hirtia albă, zămisliță la Letea sau la Bușteni, poartă cîntece mai înflăcărâte și mai împlinite, iar soarele intră întreg și strălucitor pe ferestrele largi, pe ușile înalte ale noilor orașe românești.

Iar acolo, departe, în pădurile mari și albastre, de unde lemnul vine sub cupolele fabricilor, acolo, pădurile continuă să crească, să se îmbogățească; păduri pitice, de pepiniere, anticipează pădurile uriașe de peste o sută de ani. Fiecare arbore al viitorului va trece printre degetele oamenilor cu pălării verzi — silvicultorii — ca să-și găsească locul creșterii și înfloririi. Am văzut pădurari cărînd pămînt cu căldarea pe stînci, pe grohotișuri, pe goliști ca să aibă unde răsădi noi păduri. Și asta an de an, sau mai bine zis în fiecare primăvară și toamnă. Există undeva, în nordul țării, la Sadova, niște păduri înalte acum pînă la briu, răsădite astfel. Poate s-ar conveni să pomenim aici numele celor care le-au făcut să existe: Mircea Babici, Traian Ionescu, Eugen Bedrule. Trei oameni, din sutele de mii de forestieri ai țării care gospodăresc și transformă în minuni industriale „aurul verde” al țării, lemnul.

★

Forestierii au rămas pentru mine și vor rămîne dragostea cea mai statornică. Poate și pentru că ei ne fac țara mai frumoasă, mereu mai proaspătă cu frunzișurile și cetinile fremătînd în senin, poate și pentru că din miinile lor țîșnesc izvoare de poezie, o dată cu pădurile care se nasc, o dată cu cele care pleacă spre turburătoarele cicluri ale metamorfizei lemnului, o dată cu fiecare drum al lunii peste iezere și peste stînci. Poezia înflorește sub ochii lor cu fiecare ram, primăvara. Se împlinesc în piscuri pe care suie cabanele și clorofila, în vîi peste care trec funicularele uimind cerbii, sub cupolele marilor hale de cleștar unde lemnul capătă fel de fel de noi identități.

Pădurile încep astăzi, ca niciodată mai bogate, chiar de sub streașinile inimilor noastre ale tuturor.

Dragoș VICOL

Drumuri către creste

An de an, drumurile forestiere pătrund tot mai adînc în regiunile greu accesibile ale munților, contribuînd deopotrivă la punerea în valoare a masei lemnoase și a frumuseților naturale ale patriei noastre.

Pe văi, altădată pustii, șerpuiesc acum drumurile forestiere pe care turiștii se avîntă spre cunoașterea unei naturi mărețe, adeseori sălbatice, a munților noștri, a căror frumusețe stă nu numai în semeția înălțimilor stîncoase, ci și în înfățișarea domoală a culmilor înveșmîntate în covoare țesute în verdele cel mai variat, datorită pădurilor de fag, brad, molid etc.

Astfel, în regiunea Ploiești, drumul forestier Păduchiosul-Bolboci a deschis noi masive forestiere, noi priveliști de o minunată frumusețe. Această cale forestieră pornește din drumul național Sinaia—Tîrgoviște, la 6 km de Sinaia, și străbate Valea Ialomiței pînă la peștera, trecînd pe lângă cabanele Cheile Zănoagei, Bolboci, Padina și Peștera. Stîncile și cabana Babele sînt la numai o oră de mers, ca și Piatra Arsă.

În regiunea Argeș, după ce trece prin Cîmpulung, Rucăr și peste podul Dimboviței, călătorul are la îndemînă un drum forestier de aproape 40 km care urmează valea riului Dimbovița. Acest drum forestier străbate frumoasele Chei Mici ale Dimboviței și, trecînd printre Piatra Craiului și vîrful Păpușa din Făgăraș, ajunge pînă aproape de Iezer, la locul de unde izvorăște Dimbovița. În aceeași regiune, se va crea o brațară de drumuri forestiere, de peste 60 km, care va înconjura lacul de acumu-

lare al hidrocentralei de pe Argeș, deschîzîndu-se noi căi de acces pe Valea Capra pînă sub Moldovanul, de la Cumpăna pînă la Negoiu ș.a.

În regiunea Oltenia, pe Valea Lotrului, începînd din Voineasa, s-a construit un drum care trece pe lângă cataractele Lotrului și cheile cu același nume. Se dă astfel posibilitatea trecerii cu mijloace auto din Valea Oltului în Valea Sebeșului și intrării pe văile care brăzdează Munții Parîng. Drumul forestier de pe Valea Oltețului străbate chei impresionante, traseul aflîndu-se la înălțimea de 25—30 m deasupra văii, cu viaducte deosebit de frumoase, și trecînd pe lângă peștera Polovraci.

Asemenea drumuri forestiere s-au construit și se construiesc și în celelalte regiuni, în special în Bacău, Banat, Hunedoara, Crișana, Cluj, Brașov și Suceava. Valorificarea superioară a masei lemnoase a impus dezvoltarea impetuoasă a rețelei de drumuri forestiere, mai ales în ultimul deceniu. Această acțiune a declanșat și preocupări sistematice pentru integrarea drumurilor forestiere în minunatul peisaj al pădurilor și munților țării noastre. Unindu-și cunoștințele și talentul, inginerii proiectanți și constructorii de drumuri forestiere urmăresc să asigure acestor căi de acces utilul, siguranța și frumusețea.

Cel ce vor străbate aceste drumuri își vor da seama de măreția pădurilor noastre, acordîndu-le cuvenita prețuire.

Horia NICOVESCU
director tehnic adjunct
al Direcției tehnice din M.E.F.

CHIPUL TĂRII

Călătorul cel mai pătimas, cel care bate de mult drumurile țării, este mereu îndemnat să le ia de la capăt, știind că înfățișări și frumuseți noi îl așteaptă. Niciodată mai mult decât în vremea noastră, imaginea patriei, cu natura și oamenii ei, n-a cunoscut o împropițare mai viguroasă, și niciodată dorul de viață, setea de lumină și frumusețe, n-au stăpinit mai temeinic sufletul oamenilor de pe aceste pământuri. La farmecele unei naturi binecuvântate, încă prea puțin cunoscută în străinătate, se adaugă zi de zi, chiar ceas de ceas, pozoabe pe care le făurește mâna omului, mințea lui descătușată, graba lui de a urca trepte pe care doar în vis le cunoștea cîndva. Dacă am vorbi numai de înfățișarea orașelor și satelor, și încă am putea bănuși marea energie care palpită pe șantiere, în uzine, pe ogoare. Dar frumusețea așezărilor noastre nu e

La câțiva kilometri, o altă lume, mai calmă dar mai aridă. Valea Sălăutei, largă și pietroasă, cu oamenii ei aspri și tăcuți, cu casele înșirate de-a lungul apei, cu porțile încrustate, cu veșmintele femelești de o mare artă, sugerează îndată lumea lui George Coșbuc care a văzut lumina zilei în aceste locuri. Și ne aducem aminte cu emoție că mulți dintre noi am lucrat la construirea liniei ferate Salva-Vișeu, am dormit în barăci, am cărat piatră, aducînd în această vale semnul orînduirii socialiste. Acum semnele acestea se văd pretutindeni. Sub soarele încă zgîrcit, sub un cer pluvios, se simte totuși freamătul verii, al anotimpului cînd omul se pregătește să culegă roadele pămîntului. Mai jos, spre cîmpie, ca niște uriașe pasări argintii, combinele par gata să-și ia zborul. Vastele platouri ale S.M.T.-urilor cunosc acum agitația care a luat

Din carnetul scriitorului

decît reflexul normal al activității noastre, al unei gospodării raționale și perseverente, al nobiliei noastre pasiuni creatoare. Lăsasem în urmă strălucitoarea și calma Bistrița a Năsăudului, zburam pe fișia de asfalt în micul nostru „T. V.” și iată răsărind dealurile Dumitrei pe care le văzusem cîndva pleșuve și neroditoare. Acum, livezi tinere le acoperă, păduri de meri pitici, despre a căror rodnicie se vorbește mult prin partea locului. Pe alocuri, livezi bătrîne, neroditoare, au fost spulberate, s-au plantat soiuri noi, viguroase, rodnice. Avem de-a face cu o pomicultură rațională, specializată, care va face din această parte a țării o sursă de mari venituri.

De pe prispa casei din Prislop, unde și-a petrecut tinerețea Liviu Rebreanu, privim pămîntul, frămîntat în ere îndepărtate, acum acoperit de holde care dau în pîrg. Te gîndești îndată la marele efort pe care trebuie să-l facă omul aici, pentru a smulge pămîntului darurile lui, pentru a cucerii fiecare coastă, fiecare colină, fiecare vale. Și înțelegi bine drama lui Ion al Glanetașului, zugrăvită cu atîta putere de Rebreanu, înțelegi bine și avatarurile popii Belciug, toată frămîntarea în care sînt prinși eroii celebrului roman.

locul liniștii de altădată. Ogoarele vin pînă în buza șoselei de asfalt, munți golași s-au acoperit de brădet crud, povirnișuri pietroase hrănesc butucii aduși din marile podgorii.

Și este impresionant să vezi, mai ales în Țara de Sus, străduința țărănilor de a conserva bunele tradiții de arhitectură românească, de a prelua și de a îmbogăți comorile de artă care strălucesc în pădurile bucovinene și străbat veacurile cu marile lor virtuți.

Noaptea, lași în urmă roiuri de lumini, mici constelații conectate la rețeaua națională. Clipesc pe dealuri, tremură în funduri de văi, se oglindesc în apele umflate, făurînd la un loc chipul patriei, păstrînd mereu în conștiința noastră setea de frumusețe, de lumină, de tinerețe.

Intr-un amurg am întîlnit un convoi de nuntași. Flăcăi și fete călări, într-o costumație fastuoasă, străbăteau satul în sunetul cobzilor. De pe cai împodobiți, acești oameni tineri priveau lumea cu mîndria și demnitatea pe care veacuri lungi de luptă le-au sculpat pe fețele lor, cu sentimentul netulburat al vieții libere de azi.

Văzduhul mirosea a flori și a pîine caldă...

Nicolae JIANU

Frumoasă ești!

La fel cu plopul, ce mereu vibrează,
Cînd iarba, vîntul, nici nu-l simte, dar
Poetul e cu viața veșnic trează
Și simte-n suflet nemîșcarea chiar.

Cu visul strînge orișce risipă
Și vede timpul cît de depărtat.
El orice depărtare, orice clipă
O vede prin adînc apropiat.

Ca printr-o lupă șlefuită bine,
El îndreptîndu-și gîndul către țel,
Apropie și timpul care vine,
Dar și-i mărește faptele, prin el.

De-aceea dar, tu țara mea de steme,
Privește-n el, cînd vrei să te privești.
Te vei vedea și cum vei fi în vreme
Și cît de nouă și frumoasă ești!

Virgil CARIANOPOL

Mihail KOGĂLNICEANU

mania unde învăța, pe vremea cînd nu-și terminase studiile de istorie și se simțea atras, va scrie o lucrare, răspundea atacurilor unui filolog împotriva limbii române. Această de tinerețe era socotită de N. Iorga „o călduroasă apărare a culturii române”. Și tot în același an, era prișit de-atunci aproape o sută trei ani, tipărește la Berlin Istoria Țării române. Dragostea aceasta pentru dragostea lui pentru trecut, era străgată de grija pentru prezent și pentru viitorul poporului român.

Căci atunci cînd pregătește puț istorică Arhiva Românească el scrie venurile strămoșești nu pot să ne să ne ținem de cele trecute, ele se scape de piere... Să ne ținem de în istoria noastră, cum se ține un om mejdie de a se îneca de prăjina aruncă spre scăpare. Istoria româna mai ales să ne fie carte de căpeteni

El avea conștiința faptului că ace nu mărturisesc un sentiment de r pentru faptele mărețe ale strămoșilo putea niciodată face ceva care să-mande în amintirea urmașilor. D odată știa că acela care se laudă m meritele strămoșilor, nu face decît s turisească de fapt inferioritatea aceea vom vedea la Mihail Kogăln un patriotism cuminte și înțelept, face să-și îngrădească dragostea ad trainică de patrie în marginile ade istoric. „In mine veți găsi un Româ niciodată pînă acolo ca să contri sporirea romanomaniei, adică mani se numi Romani, o patimă care do mai ales în Transilvania și la uni tori din Valahia... Să ne coborim din dacă vom fi mișei, lumea tot mișei ținea ; și dimpotrivă, dacă izgonim realizarea și neunirea obștească, e darmă spre picire, ne vom sili cu mai sigur, a ne îndrepta pe calea a patriotismului, a unei civilizații țoase... atunci vom fi respectați de l

Cineva scria mai demult că fiecare om are o înclinare precumpănitoare, căreia îi sînt subordonate toate dorințele și care stă la baza tuturor acțiunilor sale de-a lungul întregii sale vieți.

Așa s-a întîmplat și cu Mihail Kogălniceanu.

Încă de tînar, aflîndu-se la studii în Germania, Mihail Kogălniceanu își manifesta dragostea lui pentru patria în care se născuse, pentru poporul din care făcea parte și pentru istoria lui zbucimată, pentru limba dulce și armonioasă pe care o ascultase la vatra părinților săi. În Ger-

KOGĂLNICEANU

acă ne-am trage din hoardele lui han...”

Indurile lui așa de înțelepte nu înduiază Mihail Kogălniceanu pentru istoria patriei. El socotea că naștea istoriei naționale izvorăște din sentiment adânc în legătură cu un are trăiește în cei prezenți. El te primul dintre istoricii români elegeau într-un chip nou istoria. Dinsul istoria era o înșiruire de si de căpitanii; despre popor, des- și despre obiceiuri se scriau pu- ruri; despre artă, despre științe, mișcarea ideilor, într-un cuvânt om, nu se scria nimic. „Pină acum, și toți cei ce s-au înțelept cu națională n-au avut în privire decit mnmilor, nepomenind nimic de sbrul a tuturor mișcărilor și is- și fără care stăpînitorii n-ar fi. Mă voi sili să mă feresc de această de căpetenie; ci, pe lângă istoria a țării, atât cit voi fi agiutat de turile și tradițiile vechi, voi vă da și o idee lămurită asupra sociale și morale, asupra obiceiuri- județelor, arii, negoțului și lite- vechilor români”.

„Cea mai mare mulțumire a oame- tr-un cuvânt mai puternic spus, a nu poate veni decit dintr-o acti- ogată, intensă, apoi Mihail Kogăl- și-a găsit mulțumirea într-o viață e zbuțum, de luptă, de activitate slujba poporului, de care se simt și în fața căruia se știa răspunză-

Mihail Kogălniceanu a fost un entuziast osit luptător pentru Unirea Princi- Române. Lupta lui Kogălniceanu și enilor săi, pentru dreptate, pentru e, pentru progres sînt astăzi recu- de istorie.

scursul pe care el l-a rostit în adu- ad-hoc a Moldovei la 7 octombrie titulat Dorințele țării, asupra viitoa- azi la Principatelor Române, ceanu spunea despre Unire:

„...Dorința cea mai mare, cea mai genera- lă, aceea hrănită de toate generațiile trecu- te, aceea care este sufletul generației actuale”. Și totodată o considera firească, legiuită și neapărată pentru că „in Mol- dova și în Valahia suntem același popor, omogen, identic, ca nici un altul, pentru că avem același început, același nume, aceeași religie, aceeași istorie, aceeași civilizație, aceleași instituții, aceleași legi și obiceiuri, aceleași temeri și aceleași speranțe, ace- leași trebuințe de îndestulat, aceleași ho- tare de păzit, aceleași dureri în trecut, ace- lași viitor de asigurat, și în sfîrșit aceeași misie de împlinit.”

Kogălniceanu era pentru Unire pentru că, spunea el, „unirea le poate asigura in- dependența din năuntru și puterea de a se apăra de înriuririle streine”, pentru că ea are să introducă „putere și viață în toate vinele corpului național și social al Româ- niei” pentru că ea are să dea „o puternică impulsune și dezvoltare tuturor bogățiilor și intereselor noastre”.

Au trecut șaptezeci și cinci de ani de la moartea lui Mihail Kogălniceanu, luptător pentru improprietărea din 1864, pentru secularizarea averilor mănăstirești și pen- tru tot ceea ce s-a putut realiza în acele timpuri de către oamenii înaintați ai vremii.

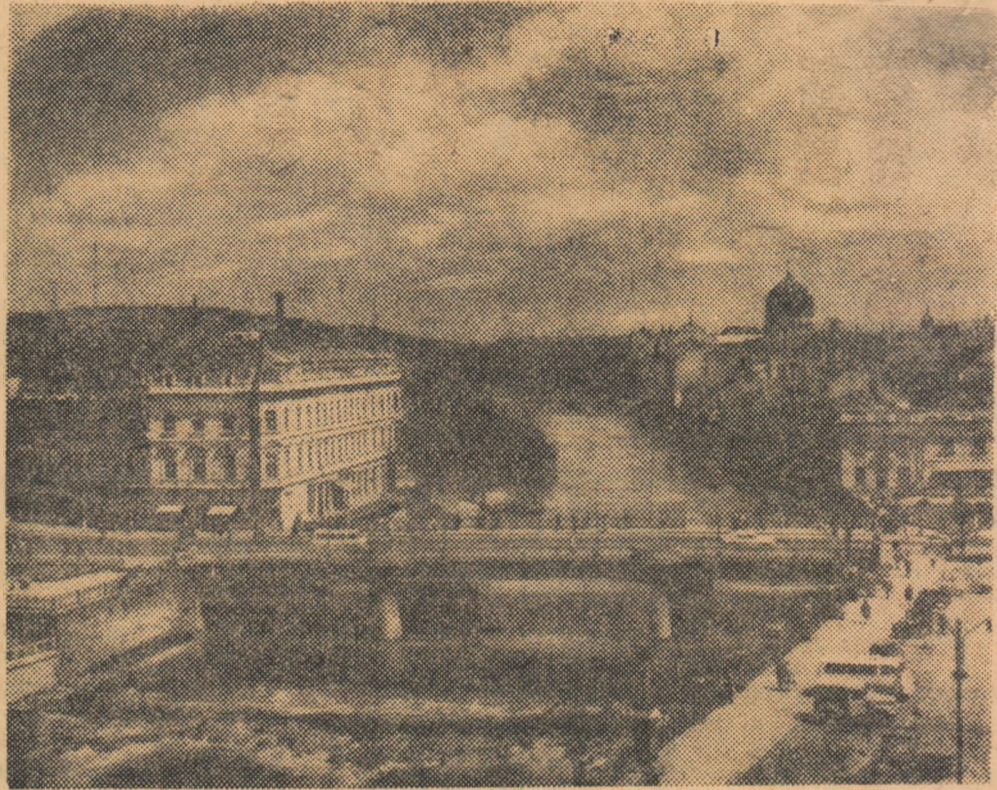
Contemporanii lui au putut să judece și să prețuiească omul poate mai mult decit meritele lui. Noi cei de astăzi sîntem în mai mare măsură în stare să-i privim me- ritele.

Poporul nostru, izvorul tuturor mișcări- lor și isprăvilor, așa cum spunea Kogălni- ceanu, își amintește de dinsul, ca de acela care a prevestit „puternica impulsune și dezvoltare a tuturor bogățiilor și interesel- or noastre”.

În același timp, sub conducerea Partidu- lui Comunist Român scrie și face istoria, asigurînd patriei independența dinăuntru și puterea de a se apăra de înriuririle vă- tămătoare din afară.

Și în acest chip aduce un omagiu bine- meritat marelui patriot român, care a fost Mihail Kogălniceanu.

Constantin PRISNEA

Vedere din orașul Oradea. Podul peste Crișul Repede

VINT DE SEARA...

Cu palmele verzi ale frunzelor
Aplaudă pomii, s-apară
La rampa albastră a cerului
Frumosul luceafăr de seară.

În nimbul de aur al razelor
Frumosul lucefăr răsare.
Și pomii frenetic aplaudă
Cu palmele verzi din frunzare.

Nicolae TAȚOMIR

SCULPTORI POPULARI

Sculptorul din Miroși

bătrinel scund, cu ochi timizi și veșnici zimbi- tory, de parcă și-ar cere, pentru orice, iertare, cu o scurtă semiurbană și bocanci cit se poate de rurali, așa l-am cunoscut, în sălile muzeului re- din Pitești, pe Constantin Vasilescu.

o zi înainte Iulian Rizea, directorul muzeului, imi e citeva piese din colecția de sculpturi în lemn achiziționate de la artistul amator din comuna . Am privit îndelung aceste opere de artă, aceste rii demne de a figura în oricare mare muzeu, și exprimată de îndată hotărîrea de a merge să-l de țărânul-artist la locuința sa. Înainte de a la drum un telefon imi dăduse însă de știre că orul sosise la Pitești, însoțit de o nepoțică, soră ră la un spital din regiune, să participe la o șea Casei regionale a creației populare. Nu venise na goală. Adușese muzeului alte piese lucrate de zilele lungi de iarnă: două bastoane sculptate și netă în lemn reprezentînd un soldat român de pe tri, cu gamelă sub braț, opinci în picioare și haine nișă. Cit despre bastoane este extrem de greu să fi descrise, fiecare reprezentînd un adevărat plastic. Iată bunăoară cel avînd un subiect atît ropiat artistului: viața la țară, subiect sugerat at de minierul bastonului, reprezentînd bustul unui

E imposibil să nu te oprești vreme îndelungată a acestei miniaturi care redă cu un uluitor simț le nebănuite nuanțe de expresie. Apoi, rînd pe concentric, dînd dovadă de o profundă cunoaș- , alto-reliefului, artistul a gravat aspecte ale vieții nci din satul său. Iată o țărancă tină, în port tal, îndreptîndu-se cu ulciorul spre fîntină, unde ptată de un grup de surate. Iată scene variate din a oimputului: semănatul, aratul, plivitul. Ceea ce sionează în mod deosebit este scena durerii: o e își plinge soțul sfîrșit din viață. Suferința de pe a împietrită e redată cu asemenea mijloace artis- nciat multă vreme chipul acestei femei își stăruie înte. Și toate acestea, pe un singur, pe un simplu n de lemn!

sunț la descrierea altor obiecte din expoziție. Oare poate fi descrisă?

tainic indemn l-a săgetat pe acest fiu de țărăn ca mă cu 70 de ani — acum numără 87 — să adune oare de pir sau de nuc și să le dea viață?

— Nu m-am gândit niciodată la asta. Am simțit că altfel nu se poate.

— Vindeai obiectele pe care le sculptai?

— Niciodată! Cel mult le dăruiam celor dragi.

— Dar n-ai simțit îndemnul, avînd atîta meșteșug, să-ți încerci norocul în altă parte, să-ți ciștiți trailul din meseria de artist?

— N-am putut niciodată să mă despart de sat. Într-o vreme trăgea de mine ba unul, ba altul: să fac niște porți împărătești, să împodobesc vreo biserică. Dar eu simțeam că dacă plec din locurile mele îmi pierd toată vigoarea. Plugar am fost o viață întreagă, plugar am rămas.

— Dar obiectele cedate muzeului?

— Cum să vă spun? Acum, la adînci bătrîneți, tare aș vrea ca oamenii, cit mai mulți oameni, să se bucure de frumusețe. Și dacă am izbutit să fac, la viața mea, ceva care să placă sufletelor, n-ar fi păcat să se prăpă- dească prin ograda mea?

L-am însoțit pe Constantin Vasilescu în drumul de întorcere spre casă. Venise cu noi și o muzeografa care ținea morțiș să-i vadă uneltele.

— Trebuie să fie cu totul deosebite. Altfel cum ar scoate asemenea minunății.

Comuna Miroși e undeva după Costești, cam la între- tăierea regiunilor București și Argeș.

— Cică numele îi vine după o vale cîndva plină cu flori îmbălsămate — ne-a lămurit Constantin Vasi- lescu.

Casa moșului e la marginea satului, pe un dîmb. E arătoasă, are cerdac de cărămidă și e zugrăvită cu în- deminare. Aș fi recunoscut-o din o mie. Cum așa? Prin statuiele de piatră care împodobesc curtea. Da, ma- estrul (nu-i pot spune altfel) e și sculptor în piatră. De ambele părți ale pridvorului străjuiesc doi ciini de piatră, alături bustul unui țărăn („el mi-a dat piatra, cu condiția să-i fac chipul, a murit prin 1925”) iar de cealaltă parte un alt bust („ista e din capul meu, nu reprezintă pe nimeni”).

Cînd intrăm în casă, altă surpriză. Două încăperi sînt pline cu tablouri. Deci Constantin Vasilescu e și pictor? „Firește, am făcut și tablouri”. Le privese. Unele sînt remarcabile. Iată de pildă pe cel cu titlul „Furtuna” realizat în 1934: o pădure freamătă sub lo- viturile vijeliei; parcă auzi frunzele foșnind.

— Cine te-a învățat să pictezi și să sculptezi?

— Nimeni nu m-a învățat; v-am spus doar. Am doar cinci clase primare.

— Totuși lucrările dovedesc cunoștințe de tehnică a perspectivei, a umbrelor, a culorii.

Moș Vasilescu mă duce într-o cameră și imi arată:

— Uite, ista imi sînt profesorii!

Încăperca e plină cu reproduceri și albume de artă: Michelangelo și Murillo, Vermont și Grigorescu.

— Mi-a plăcut să adun de unde am putut tot ce re- prezenta pictură și sculptură.

Dintr-un ungher scoate apoi un bust în ghips:

— E portretul măicuței mele. Vă place?

— Ne place teribil. Pare-se că nici o tehnică a arte- lor plastice nu îi este necunoscută artistului din Miroși.

Iată încă un baston, încă neterminat. Minerul înfă- țîșează vădit, o vrăjitoare. Iar subiectele încrustate par inspirate din lumea basmelor.

— Ce reprezintă? întrebă muzeografa, care ne în- soțise.

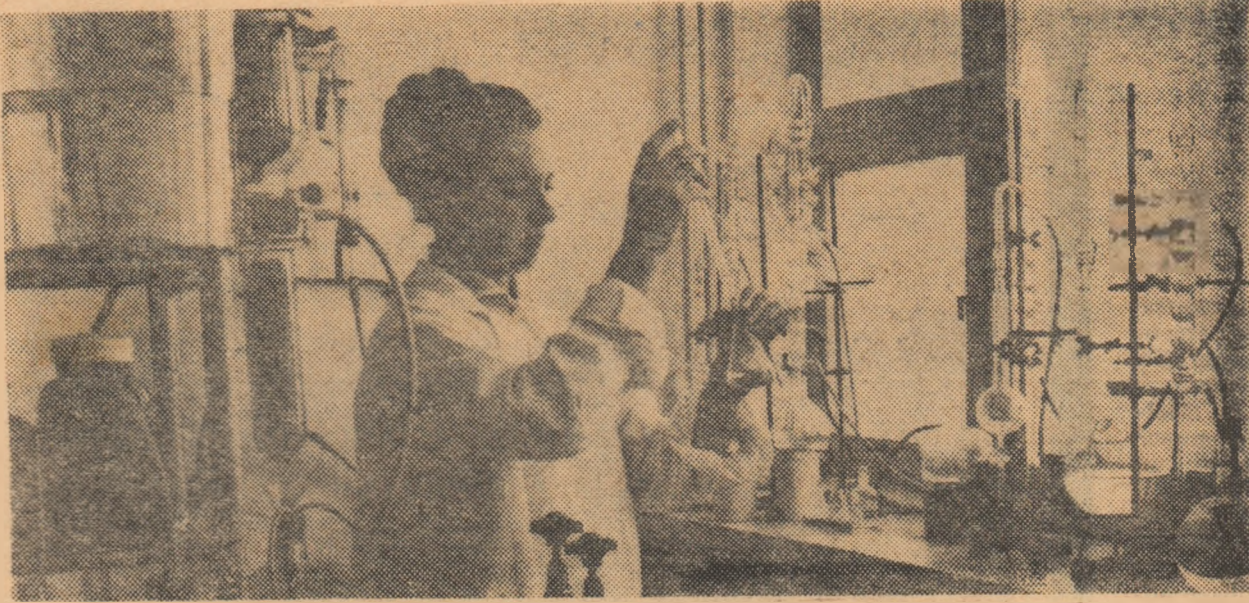
— Mi-e greu să vă spun... Nu știți, o poezie se scrie, nu se povestește..

Într-o cutie de carton se află „atelierul” meșterului. Citeva scule rudimentare, majoritatea confecționate de el. Musafira pare dezamăgita. Degeaba se așteptase la ceva deosebit, miraculos. Miraculoase erau de fapt doar cele două brațe vinoase, acum încetite de bătrînețe.

Răsfoim două albume voluminoase Sînt, îndeosebi, reproduceri după lucrări de sculptură sau pictură ale maestrului din Miroși, răspîndite care încotro în de- cursul anilor. Subiectele, în general inspirate din mî- diul sătesc și din basme populare: Țărani la muncă, Carul cu boi, O clipă de repaos, Negustorul ambulant, Păcală și Tindală etc., etc. Multe din lucrări sînt pline de umor, cu vădite accente satirice: Bisericoasa, Be- țivul, Asinul cu trei stăpîni, Moșneagul și lăutarul. Găsim, spre noua noastră surprindere, o diplomă: Pre- miul II pe țară la concursul artiștilor amatori cu prile- jul Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la București.

La plecarea, în ciuda protestelor mele uluite, moș Va- silescu imi strecoară în mină o casetă sculptată pe toate cele patru părți cu scene rurale. E darul cel mai de preț pe care l-am căpătat vreodată.

Paul MARIAN

Stațiunea experimentală agricolă Suceava : ing. Elisabeta Moga în timpul analizelor de sol

SPRE PRODUCEREA VIETII ÎN LABORATOR

● MATERIA VIE POATE FI CREATĂ ÎN LABORATOR? ● PRIMELE „CĂRĂMIZI” AU FOST CONSTRUITE ● O PROBLEMĂ DE... ARHITECTURĂ.

Orice corp viu din lumea vegetală sau animală constituie, în ultimă instanță, un „mic univers” (microcosmos) bine organizat, ai cărui membri sînt celulele. Acestea ar putea fi deci asemănate cu niște „ființe microscopice” care, asociindu-se între ele, formează „societăți” denumite țesuturi și organe.

Analiza chimică a celulelor vii a demonstrat că ele sînt formate din molecule de proteine (denumite și albuminoid datorită asemănării lor cu albușul de ou) ale căror unități elementare se pot compara cu niște cărămizi care servesc la o construcție. Aceste „cărămizi” — reprezentate de circa 25 de acizi aminați — combinate ca literele unui alfabet sînt suficiente pentru a „construi” infinita varietate a materiei vii de la mușchii animalelor la singele lor, de la iarbă la lînă.

Un balon neobișnuit

Iată de ce încercările de a crea viața pe cale artificială în laborator au pornit întotdeauna de la „fabricarea” acestor acizi aminați. Încă în 1953 un tînăr cercetător, Stanley Miller, de la Universitatea din Chicago (S.U.A.), inspirat de lucrările savantului sovietic Oparin, a reușit să obțină acești faimoși acizi aminați. El a reconstituit, într-un balon de sticlă, „atmosfera” globului terestru primitiv (un amestec gazos format din amoniac, metan, hidrogen și vapori de apă) pe care a supus-o, timp de opt zile, acțiunii unor descărcări electrice de 60 000 volți. Analizînd apoi conținutul balonului, el a descoperit, în cantitate relativ mare, acizii aminați, care — în urmă cu 3 miliarde de ani — au fost prima formă a materiei vii.

Din 1952, „balonul” lui Miller a servit ca punct de plecare unor variate experiențe în U.R.S.S., S.U.A., Japonia și R. F. Germană. Amestecul gazos din balon a fost supus acțiunii căldurii, razelor ultraviolete „bombardamentelor” atomice. În mai puțin de 15 ani s-au putut, astfel, sintetiza numeroși acizi aminați, pe cale artificială.

Dar cum poate fi continuată mai departe „construirea” ma-

teriei vii? Cum pot fi legate aceste „cărămizi” fundamentale pentru a forma proteine? S-a constatat că pentru a realiza această etapă sînt necesare energii uriașe.

Microsferele profesorului Fox

Un pas înainte spre sinteza vieții pe cale artificială a fost marcat recent de experiențele profesorului Sidney Fox de la Institutul de evoluție moleculară din Miami (S.U.A.). Despre ce este vorba?

Savantul american a trecut mai departe la realizarea primelor imitații de celule, care, așa cum am văzut, reprezintă „unitatea vie” a organismelor vegetale și animale.

Aceste pseudo-celule, pe care profesorul Fox le-a denumit „microsfere”, există de pe acum. Ele seamănă cu niște microbi, avînd dimensiuni de două mii de milimetri. Suficient de mici pentru a fi observate cu ochiul liber, ele au demonstrat că au un comportament asemănător cu cel al materiei vii. Microsferele au fost chiar tăiate în „felii” subțiri și examinate la microscopul electronic, unde apar, ca orice celulă naturală, separate de mediul înconjurător printr-o membrană dublă.

Microscopul a dezvăluit un fapt și mai extraordinar: unele microsfere se divid dînd naștere unor „indivizi” autonomi. Ele se „reproduc”, deci, prin diviziune, după modelul organismelor primitive.

În ce privește structura lor chimică, microsferele profesorului Fox sînt de natură proteică, fiind alcătuite, ca orice proteine, dintr-un număr considerabil de acizi aminați. „Cărămizile” de acizi aminați nu sînt însă dispuse într-o ordine riguroasă spre a forma o moleculă de proteină din care cauză microsferele „produse de sinteză” au fost denumite „proteinoide”. De asemenea ele nu se pot hrăni așa cum se hrănesc celulele vii.

Acum se pune problema dacă aceste „imitații de celule” vor putea fi perfecționate pentru ca, într-o zi, ele să „trăiască” cu adevărat.

Oamenii de știință consideră că acest lucru este posibil. Ceea ce s-a realizat pînă acum pe drumul descifrării tainelor vieții stă mărturie despre po-

sibilitățile uriașe pe care le au oamenii vremurilor noastre și urmașii noștri de a cuceri natura și, poate, că nu este departe ziua cînd vom asista la producerea în laborator a unor organisme vii.

Dr. E. ROȘIANU

MICĂ ENCICLOPEDIIE AGRICOLĂ

CONDIȚII DE MEDIU. Totalitatea factorilor care înconjoară planta sau animalul (lumina, întunericul, temperatura, umiditatea, aerul, hrana etc.) și de care ele au nevoie, potrivit adaptării lor, pentru a crește și a se dezvolta normal.

CONSANGUINIZARE. Fenomenul prin care se unesc, în procesul fecundației, două plante sau animale foarte înrudite. La porumb, de pildă, prin încrucișarea între linii consanguinizate se obțin plante hibride cu o vitalitate mai mare (heterozis). La animale, consanguinizarea se folosește pentru crearea de rase noi.

CONVEIER VERDE. Sistem de organizare a bazei furajere prin care se asigură hrănirea animalelor (în special a vacilor de lapte) cu nutrețuri verzi și suculențe fără întrerupere, din primăvară pînă în toamnă. Conveierul este de trei feluri: natural, artificial și mixt. Conveierul verde natural se bazează pe folosirea pășunilor și fiștețelor naturale în special din regiunea de munte. Conveierul verde artificial se bazează pe folosirea plantelor cultivate (secară, borcag, iarbă de Sudan, lucernă etc.). Conveierul verde mixt, folosește atit pășunile și fiștețele naturale cit și plantele furajere cultivate.

COPCIT. Lucrare agrotehnică aplicată în pepiniere și în plantațiile de vii. Copecitul constă în tăierea rădăcinilor adventive (rădăcinile de tulpină) crescute din alțoi, a lăstarilor crescuți din portoloi și a rădăcinilor crescute din nodurile superioare ale tulpinii sub pămînt la vițele cultivate pe rădăcini proprii. Lucrarea se execută în scopul de a se obține plante care să-și mențină rădăcinile în stratul adînc al solului.

COPILIT. Lucrare agrotehnică prin care se elimină parțial sau total lăstarii secundari (copilii) crescuți la subsuora frunzelor și care, de obicei, nu dau roade. Copilul se execută la tomate, la vița de vie, la porumb etc. cu scopul de a se favoriza creșterea și coacerea fructelor. La porumb copilul constă din înlăturarea prin smulgere sau prin tăiere a fraților (tulpini secundare) care cresc din nodul de înfrățire.

Ce să citim

SOARELE CEA MAI APROPIATA STEA

Dintre toate corpurile cerești pe care le vedem cu ochiul liber sau cu diferite aparate pe bolta cerească, Soarele prezintă cea mai mare importanță pentru noi oamenii. Aflat la o depărtare de aproximativ 150 milioane de kilometri de Pămînt, Soarele este acela care, de miliarde de ani, trimite pe planeta noastră lumina și căldura fără de care viața nu ar fi cu putință.

De faptul că Soarele este izvorul și motorul vieții pe Pămînt, oamenii și-au dat seama încă din cele mai vechi timpuri, l-au înșuflețit, socotindu-l ca pe un zeu căruia i s-au închinat și i-au adus jertfe de-a lungul a zeci și zeci de secole.

În zilele noastre, multe din tainele ce învăluiau altădată existența Soarelui sînt deja lămurite. Mai există însă și unele lucruri care necesită o atentă studiere în viitor.

Broșura SOARELE CEA MAI APROPIATA STEA, de M. Alecsescu, apărută în Editura științifică, înfățișează cititorului cîteva dintre curiozitățile științifice recente cele mai importante, ca și unele dintre adevărurile mai de mult stabilite despre Soare.

CITI POLI ARE PĂMINTUL?

În mod obișnuit, cînd vorbim despre poliul Pămîntului ne gîndim imediat la cele două puncte diametral opuse de pe glob: Polul Nord și Polul Sud. Aceștia sînt poli geografici ai Pămîntului. În regiuni învecinate cu ei au fost identificați, apoi, poli magnetici de nord și de sud.

Dar, pe meridianele și paralelele globului terestru, oamenii care cercetează fața Pămîntului au descoperit și o serie întreagă de alte extreme geografice, cărora li s-a dat tot denumirea de poli. Așa, de pildă, locul pe Pămînt unde a fost constatată cea mai joasă temperatură a căpătat denumirea de *polul frigului*; cel unde a fost găsită cea mai ridicată temperatură — *polul căldurii*. Mai există apoi *polul umidității* etc.

Și poli are Pămîntul? Unde sînt situații ei în vremurile noastre? (Trebuie să menționăm că poliul își schimbă locul în decursul timpului). Cînd au fost descoperiți acești poli? Iată numai cîteva din întrebările la care găsim răspunsuri în broșura CITI POLI ARE PĂMINTUL? de Val Tibeica, apărută în Editura științifică.

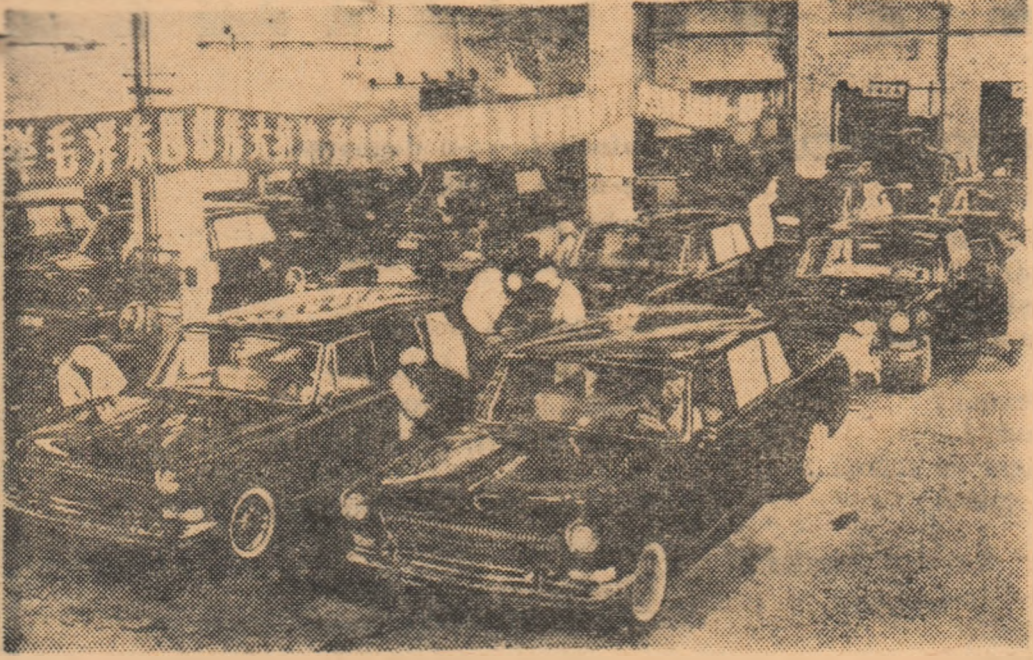

ORA EXACTĂ

Cînd plecăm la lucru, într-o călătorie sau dorim să ascultăm un anumit program la radio ori să vedem un spectacol, ne interesăm, în mod obișnuit, cît e ceasul. Și, pentru a avea ora exactă ne potrivim ceasornicul după comunicările făcute la radio. Multă vreme însă omul a fost lipsit de această posibilitate. Pînă să ajungem aici au trecut multe veacuri. La început, ceasurile erau foarte simple. Pentru marcarea timpului se foloseau, în vechime, cadranele solare, ceasurile cu nisip sau cu apă. Abia mai tîrziu apar ceasurile mecanice. Ele sînt menționate pentru prima oară într-o cronică bizantină din veacul al VI-lea al erei noastre.

Felul cum au evoluat ceasurile de-a lungul veacului, ce este un fus orar, cum se află și cum se păstrează ora exactă sînt descrise pe înțelesul tuturor în broșura ORA EXACTĂ apărută în Editura științifică.

Lectura acestei broșuri îmbogățește cunoștințele cititorului cu o serie de lucruri noi și interesante, făcîndu-l să înțeleagă mai bine strădaniile depuse de oamenii de știință pentru stabilirea cit mai exactă a timpului.

La Ciuanctun în R. P. Chineză se produc printru alte mijloace de transport limuzine, „Steagul Roșu”. În imagine: un nou lot de autoturisme este pregătit pentru livrare

Documentar

Republica Populară Chineză

Republica Populară Chineză este un mare stat din Asia. Suprafața sa este de 9 761 012 km², adică aproape cît întreaga Europă. Numărul locuitorilor trece de șapte sute de milioane, ceea ce reprezintă aproape 22 la sută din populația actuală a globului. Relieful țării este mai mult muntos. La sud-vest se ridică cei mai înalți munți din lume, Himalia, în timp ce în partea răsăriteană se află munți mai mici, precum și cîmpia Chinei, cu soluri fertile. Pe 90 la sută din teritoriul țării

Cel de al treilea plan cincinal de dezvoltare economică a Republicii Populare Chineze, început din acest an, este un vast program care mobilizează și însușește poporul pentru a pune mai bine în valoare bogățiile sale. Întreaga țară este cuprinsă de mișcarea pentru sporirea producției și realizarea de economii, mișcare pornită din regiunea petroliferă Tacin. Îmbinînd entuziasmul revoluționar cu aplicarea celor mai noi date ale științei, regiunea Tacin a ajuns în scurt timp la un înalt grad de

clima este continental-temperată. Numai în partea de sud-est este tropicală. Pe un teritoriu atît de vast întâlnim și o mare varietate de vegetație. Aici cresc palmieri și arbori de cafea, bambuși și plantații de cauciuc — vegetație caracteristică zonei tropicale și subtropicale —, stejari, carpeni, fagi, brazi, pini etc., precum și plante caracteristice zonelor de deșert și semideșert.

R. P. Chineză este o țară cu multe bogății. Alături de cărbune, petrol, fier, cupru, aur, crom, nichel, se află aici imense rezerve de wolfram, stibiu, coșitor și molibden. Toate bogățiile țării se găsesc în mâinile poporului. Purtînd o luptă eroică, îndelungată, sub conducerea Partidului Comunist, poporul chinez a înfrînt clasele exploatare și forțele imperialiste asupritoare, a eliberat masele și a făcîrî Republica Populară Chineză (proclamată la 1 octombrie 1949). Într-o perioadă istorică scurtă, strîns unit în jurul Partidului Comunist Chinez, a Comitetului său Central în frunte cu tovarășul Mao Tze-dun, poporul a obținut succese remarcabile în industrializarea socialistă a țării, în reorganizarea socialistă a agriculturii, în dezvoltarea științei și tehnicii, a culturii în întreaga operă de construcție socialistă.

dezvoltare. Experiența acestei regiuni este cercetată și aplicată în întreaga Chină. La Anșan, de pildă, principalul centru metalurgic al țării, producția de fier a sporit în primul trimestru al acestui an cu 15 la sută față de aceeași perioadă a anului trecut.

Succese însemnate au fost obținute și în agricultură. Anul acesta agricultura a fost înzestrată cu un număr sporit de mijloace mecanizate. La dispoziția agriculturii chineze s-au pus mari cantități de îngrășăminte chimice și substanțe pentru combaterea buruienilor, insectelor și altor dăunători. Se muncește mult pentru redarea în folosință a agriculturii a unor terenuri necultivate în prezent, pentru fertilizarea solului, pentru extinderea irigațiilor. Numai în regiunea de nord-est a Chinei, suprafețele cultivate au crescut cu 100 000 de hectare. Acțiunea pentru folosirea la irigații a apelor de canale din toate centrele industriale și orașele din țară cunoaște o largă extindere.

Republica Populară Chineză, unul din cele mai mari state ale lumii, se înnoiește necontenit prin munca însușită a harnicului său popor, condus de Partidul Comunist Chinez.

PE MARGINEA UNUI CONFLICT:

CANALELE ÎMPOTRIVA CANALULUI

Spre sfîrșitul secolului trecut, săparea canalului Panama, între Oceanul Atlantic și cel Pacific a dat naștere unui mare scandal. Crezînd că se vor îmbogăți repede și ușor, mii de oameni cumpăraseră acțiuni ale societății care executa lucrările — și s-au trezit ruinați peste noapte. Sume uriașe au dispărut fără urme, materiale plătite cu bani grei s-au topit parcă în văzduh, dar, mai ales, cîteva zeci de mii de muncitori au căzut pradă holerei, frigurilor galbene și istovirii. De atunci panama se scrie și cu literă mică, însemnînd, în mai toate limbile pămîntului, o crîncenă pungășie.

Pînă la urmă, însă, canalul a fost construit. Încă de la început, guvernul Statelor Unite a fost nu numai proprietarul acestei căi de comunicație pe apă, ci a întregii zone înconjurătoare. Așa cum spunea un gazetar american, acum vreo cincizeci de ani: „O bucățică din S.U.A. se întinde de-a curmezișul unei țări care se numește Panama”. Fără îndoială, locuitorii acestei țări n-au fost întrebați dacă sînt de acord cu o asemenea situație, ceea ce nu i-a împiedicat însă să răspundă cu un hotărît nu! Și, cum în ultimii ani protestele lor au devenit tot mai numeroase și tot mai vehemente, autoritățile americane au cam căzut pe gînduri. S-au gîndit ce s-au gîndit și au găsit soluția: să construiască alt canal — de rezervă, ca să zicem așa. Unde? Tot în Panama, dar ceva mai la nord-vest, în regiunea cuprinsă între orașele Natá și Chiriqui. De ce și-or fi închipuit că al

doilea canal va fi mai bine primit decît primul, greu de spus. Fapt e că au început pregătirile.

Toate bune (cel puțin din punctul de vedere al Statelor Unite), numai că în acea zonă, pe tărîmul Pacificului, se află o parte din puținul pămînt arabil al țării. Aplicînd metode cunoscute încă în urmă cu o mie și mai bine de ani, într-o vreme cînd pe continentele americane nu călcase picior de om care să vorbească englezeste, tărîanii au săpat pe ogoarele lor canale de irigație. Firește, ele sînt mici și înguste, și nu se pot compara cu uriașul canal pe care ar vrea să-l construiască americanii. Numai că, spre deosebire de acesta, celelalte, deși se află în Panama, aparțin panamezilor.

Așa că, dîrzi și hotărîți să-și apere pămînturile, tărîanii de pe meleagurile cuprinse între Natá și Chiriqui s-au împotrivit proiectului născut la Washington. Degeaba le-au explicat americanii cît de mîndri ar trebui să fie că, prin locurile unde acuma crește porumb și manioc, vor trece vase de război și transatlantice de 30 000 de tone. În loc să se bucure de această perspectivă, oamenii au pus mîna pe ciomege și i-au luat la goană pe specialiștii veniți din Statele Unite.

În clipa de față, așa stau lucrurile: canalele cele mici nu se dau bătute în fața canalului cel mare. Sau, altfel spus, tărîanii panamezi n-au chef de o panama cu pămînturile lor.

N. MINEI

Adresîndu-vă librăriei centrale

„CARTEA PRIN POȘTĂ”

Str. Sergent Nuțu Ion nr. 8-12

Raionul „V. I. Lenin” București

care vi le expediază la adresa indicată.

Lucrările apărute vi se livrează imediat, iar cele aflate sub tipar, la cîteva zile după apariție.

IMPORTANT

Secția „Discul prin poștă” din cadrul librăriei vă poate expedia cu promptitudine și discurile solicitate.

Pentru a cunoaște condițiile de expediere și titlurile înregistrate de „Electrecord” vi se trimite gratuit — la cerere — prospecte și cataloage pe genurile de muzică preferate.

PLAIUL LUI PĂCALĂ

de Cicerone THEODORESCU

CINEVA ȘI OARECINE

— Ne mai spui ceva, Păcală,
Ori veniși cu traista goală ?
— Traista-i plină. Multe-adun
De prin lume... Să vă spun.

N-ați văzut ce ghionoaie
Scoața arborelui taie ?
Tot ce cată rivna ei
Sint doar viermi și gândăci !

Ciugulindu-i toată ziua,
Cioca-boca, bate piua.
Cine-i poate rezista ?
Dumneaei e cineva...

Puricat așa copacul
Nu se supără, săracul.
Ba frunzișul lui ceresc
Parcă zice : mulțumesc.

Poate-o știți și pe șopirlă...
Stă-n tufiș, cu ochiul rece.
Stă la pindă lingă gîrlă
Gizele să se inece.

Trec ariple-n lumină,
De șopirlă nu le pasă —
Că, zburind, nu-i dau hodină,
Că-i așa neputincioasă.

Zvirle-n sus cleioasa-i limbă
Pofticioasă, rea și unsă,
Pe cind gizele se plimbă
Cu aripa neajunsă.

...Ghionoaia-n luminișuri
Și șopirla din tufișuri,
Vezi ? Se potrivără bine
Cineva cu Oarecine.

— De-ăștia și-ntre noi încearcă
Să se vire uneori...
— Păi de ce vă spun eu parcă,
Tilcuri, pilde, ghicitori ?

LAUDELE LUI PĂCALĂ

Cind mă laudă mai tare,
Ori imi zice : „Ești un drac !“
Ori — prelung și cu mirare —
„Măi băiete, ai dovleac !“

Din volumul în pregătire „Pădurea de cleștar“, ciclul „Păcală“.

— Bre Păcală, ce-ai cu mine ?
Nu știu, ori ești supărat ?
Parcă-s vorbe de rușine...
— Ba nicicum ! Te-am laudat.

— Asta laudă se cheamă ?
— Cea mai mare laudă !
— Eu, n-am prea băgat de seamă...
— Ia mai vezi, mai caută.

— „Drac“, „dovleac“ nu sint insulte ?
— Bag de seamă, și-asta-i rău,
Că semințele nu-s multe
Colo în dovleacul tău...

Iar mă sudui cu dovleacul,
Bre Păcală ? — Eu te-ntreb :
Tot n-ai priceput ?... Ce dracu,
Vorba mea îți face gheb ?

— Cum să iau așa cuvinte ?
— Cum ? În glumă să le iei :
Că „dovleac“ înseamnă „minte“,
Iar „semințele“, „idei“...

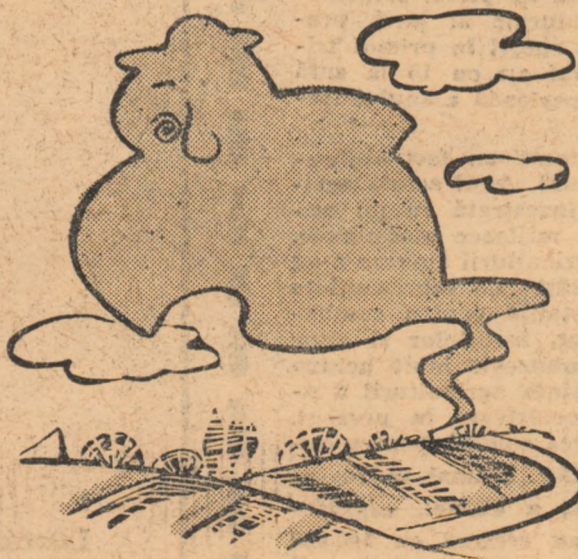

NOAPTE

Ciobănește, între ei,
Munții scapără amnare...
Noapte. Cerurile clare
Fură munților scînteii.

UN NOR DE PRAF

Surd, piclos, văzduhu-ntreg e
Înecat de-un nor de praf,
Silnic nor ce stă de veghe
Peste cîmp ca un vătaf.

Sufocindu-se-n dogoare
Ce-ntr-o glugă de aba,
Iarba poate mai tresare
Chinuindu-se, el ba :

— Gloată-a norilor de ploaie !
Nu-ncerca să te ridici.
Împărțeala dreaptă-așa e :
Tu în ceruri, eu aici.

Nimenea să nu-ndrăsnească
Să mă tulbure cumva !
Legea mea e cea firească.
Și e dreaptă legea mea.

...Dar de-o îndrăzni să intre
Un semeț între semeți
Unde el domnește printre
Cioturi, măracini, scaeți ?

Nori de ploaie, foarte bine
Că pe alt tărîm v-ați dus.
Nu sinteți legați, ca mine,
De pămînt... Umblați pe sus !

Singur slujitor și frate
Al pămîntului sint eu.
Și de aceea, pe dreptate,
Și pămîntul e al meu.

...Să nu vadă strop de apă,
Vechiul secetei slujbaș,
Ploile să nu înceapă,
Vintul să nu-l ia-n făraș,

Din cetăți de mușuroaie
Să nu-l scoată nimenea,
Strigă norilor de ploaie
Că la el n-au ce căta !

PĂDUREȚUL

Coroana lui de fiere-adîncă
E-un verde uriaș paing.
Nici păsările nu-l mănîncă.
Nici cîrțițele nu-l ating.

ȘUBA

Bine-i mai îngroașă
Trupul prichindei
Șuba uriașă...
Șuba e de el !

Desene de Neaau RĂDULESCU